

Daniel Kitabı - Yeddi Rəqəmi

Yeddi Padşah

Jeff Pippenger

2023-12-02

Yeddi gurultu 1798-ci ildən 1844-cü il oktyabrın 22-dək olan tarixi təmsil edir. Bu tarix, Yəhuda padşahlığının e.ə. 677-ci ildəki Mənəssedən e.ə. 586-cı ildəki Sidqiyyaya qədər olan son yeddi padşahı ilə təcəssüm etdirilmişdi.

Müqəddəs islahat xətlərində, birinci mələyin qüvvətləndirilməsinin bir xüsusiyyəti dünya miqyaslı bir şeyi müəyyən edən bir simvoldur. 11 avqust 1840-cı ildə birinci mələyin xəbəri qüvvətləndirildi və bundan sonra bu xəbər dünyanın hər bir missiya məntəqəsinə çatdırıldı.

“1840–44-cü illərin advent hərəkəti Allahın qüdrətinin möhtəşəm təzahürü idi; birinci mələyin xəbəri dünyadakı hər bir missioner məntəqəsinə çatdırıldı.” The Great Controversy, 611.

Peyğəmbərlik baxımından həmin vaxt Vəhyin onuncu fəslindəki mələk enib bir ayağını yerin, o birini isə dənizin üzərinə qoydu. Bacı Uayt bunu xəbərin dünya miqyaslı əhatəsinin rəmzi kimi müəyyənləşdirmişdir.

“Mələyin mövqeyi — bir ayağının dənizdə, o birinin isə quruda olması — xəbərin bəyanının geniş əhatəsinə bildirir. O, geniş suları aşacaq və başqa ölkələrdə, hətta bütün dünyada belə, bəyan olunacaq.” The Seventh-day Adventist Bible Commentary, cild 7, 971.

Kir tərəfindən verilən birinci fərmanın elanı dünya miqyaslı bir fərman idi.

Fars padşahı Kirin padşahlığının birinci ilində, Rəbbin Yeremiyanın ağzı ilə söylədiyi söz yerinə yetsin deyər, Rəbb Fars padşahı Kirin ruhunu oyatdı; o da bütün padşahlığı boyunca car çəkdirib bunu yazılı şəkildə də elan etdi və dedi: “Fars padşahı Kir belə deyir: Göylərin Allahı Rəbb yer üzünün bütün padşahlıqlarını mənə vermişdir; və O mənə tapşırırmışdır ki, Yəhudada olan Yerusəlimdə Ona bir ev tikim. Onun bütün xalqı arasında sizdən kim varsa, qoy Allahı onunla olsun və qoy Yəhudada olan Yerusəlimə getsin və Yerusəlimdə olan İsrailin Allahı Rəbbin evini tiksin; Allah Odur. Və hər kim qaldığı hər hansı yerdə qəriblik edərsə, qoy olduğu yerin adamları ona gümüşlə, qızilla, mal-dövlətlə və heyvanlarla kömək etsinlər; bundan əlavə, Yerusəlimdə olan Allahın evi üçün könüllü təqdimlər də versinlər.” O zaman Yəhuda və Binyamin ata nəsilələrinin başçıları, kahinlər və levililər, Allahın ruhunu oyatdığı bütün adamlarla birlikdə, Yerusəlimdə olan Rəbbin evini tikmək üçün qalxıb getdilər. Ezra 1:1–4.

Necə ki, birinci mələk 11 avqust 1840-cı ildə dünyanın hər bir missiya məntəqəsinə çatdırıldısa, Kir də birinci fərmanı elan edərkən özünü “yer üzündəki bütün padşahlıqların” padşahı kimi təqdim edir. Vəhy kitabının onuncu fəslindəki mələyin eniş, Bacı Uaytın “İsa Məsihdən heç də aşağı olmayan bir Şəxs” kimi tanıtdığı həmin mələk, Vəhy kitabının on səkkizinci fəslindəki qüdrətli mələklə eyni peyğəmbərlik xüsusiyyətlərinə malikdir. Bacı Uayt birinci mələyin məqsədinin Vəhy kitabının on səkkizinci fəslindəki mələyin məqsədi ilə eyni olduğunu bildirir.

“İsa qüdrətli bir mələyi yer üzünün sakinlərinə enib Onun ikinci zühuruna hazırlaşmaları barədə xəbərdarlıq etmək üçün göndərdi. Mələk göydə İsanın hüsurundan ayrılarkən, onun önündə son dərəcə parlaq və əzəmətli bir nur gedirdi. Mənə deyildi ki, onun missiyası öz izzəti ilə yeri nurlandırmaq və insanları Allahın gələcək qəzəbi barədə xəbərdar etmək idi.” Early Writings, 245.

Birinci mələyin qüvvətləndirilməsi ümumdünya ünsürünü vurğulayan bir rəmzdir. Məsihin dövründəki birinci xəbər Məsihin vəftizi zamanı qüvvətləndirildi. Müqəddəs Yazılar bildirir ki, İsrailin hamısı Yəhyanın xəbərini eşitmək üçün səhraya çıxdı.

O zaman Yerusəlim, bütün Yəhudəyə və İordən ətrafındakı bütün bölgə onun yanına çıxırdı; günahlarını etiraf edərək, İordanda onun tərəfindən vəftiz olunurdular. Matta 3:5, 6.

Məsihin xidməti qədim İsrailə yönəlmişdi və bu peyğəmbərlik mənasında bütün dünya Məsihin vəftiz olduğu yer olan İordana cəlb edilmişdi. Lakin vəftiz ayini və Məsih vəftiz olunanda onun təmsil etdiyi mənə bütün dünyaya yönəlmişdi.

Yehoiakim adı “Allah qalxacaq” mənasını verir və Məsihin vəftizi zamanı, Yəhya Məsihi sudan çıxardıqda, sulu bir qəbirdən “qalxmağın” rəmzi həmin gücləndirilmənin bir ünsürünə çevrildi. Bizim artıq sitat gətirdiyimiz Ezra kitabının ilk dörd ayəsində, beşinci ayə fərmanı eşidənlərin cavabını bu sözlərlə müəyyənləşdirir: “O zaman Yəhuda və Binyamin ata nəsilələrinin başçıları, kahinlər və Levililər, Allahın ruhlandırıdığı bütün kəslər qalxıb Yerusəlimdə olan Rəbbin evini tikməyə getdilər.” Birinci xəbər gücləndiriləndə, Yehoiakim adının təmsil etdiyi kimi, bir qalxış baş verir.

2001-ci il sentyabrın 11-də üçüncü mələyin qüdrətli hərəkətinin birinci xəbəri, birinci mələyin qüdrətli hərəkətinin birinci xəbərinin qüvvətləndirilməsi ilə öncədən simvollaşdırıldığı kimi, qüvvətləndirildi. Həmin tarixdə Əkiz Qüllələrin dağıdılması barədə Sister White şərh edir.

“İndi mənim Nyu-Yorkun gəlgit dalğası ilə süpürülüb aparılacağını bəyan etdiyim sözü dolaşır mı? Mən bunu heç vaxt deməmişəm. Mən demişəm ki, orada mərtəbə-mərtəbə ucalan böyük binalara baxarkən belə demişəm: ‘Rəbb yeri dəhşətli surətdə sarsıtmaq üçün qalxdığı zaman necə də müdhiş mənzərələr baş verəcək! O zaman Vəhy 18:1–3 ayələrinin sözləri yerinə yetəcək.’ Vəhy kitabının on səkkizinci fəslinin bütövlüyü yer üzünə gəlməkdə olanlar barədə bir xəbərdarlıqdır. Lakin Nyu-Yorkun başına gələcək hadisələr barəsində xüsusilə mənə verilmiş bir nur yoxdur; yalnız bunu bilirəm ki, bir gün oradakı böyük binalar Allahın qüdrətinin döndərməsi və alt-üst etməsi ilə yıxılacaq. Mənə verilən nurdan bilirəm ki, dünyada məhv vardır. Rəbbdən gələn bir kəlmə, Onun qüdrətli gücünün bir toxunuşu ilə bu nəhəng tikililər uçub-dağılacaq. Elə səhnələr baş verəcək ki, onların dəhşətini təsəvvür belə edə bilmərik.” Review and Herald, 5 iyul 1906.

Yüz qırx dörd minin tarixində birinci xəbərin qüvvətləndirilməsi zamanı Rəbb yer üzünü “şiddətlə sarsıtmaq” üçün “qalxdı”. Yehoyaqim adı birinci xəbərin qüvvətləndirilməsini simvolizə edir. 11 avqust 1840-cı ildə Rəbb Öz taxtından qalxdı, yer üzünə endi və quru ilə dəniz üzərində dayandı. Kirin ilk fərmanı zamanı sadıqlar qalxdılar. Yehoyaqim təkcə birinci mələyin gəlişinin deyil, həm də birinci mələyin qüvvətləndirilməsinin simvoludur.

Yehoyaqim son üç padşahın birincisini təmsil edir, lakin o, həmçinin Yerusəlimin dağıdılmasına aparan yeddi padşahın beşincisini də təmsil edir. Həmin yeddi padşahın adları çox məlumatlandırıcıdır. O yeddi padşah bunlar idi: Menaşşe, Amon, Yoşiya, Yehoyaxaz, Yehoyaqim, Yehoyakin və Sidqiya.

Millerçilərin tarixində Menaşşe 1798-ci ildəki axırxamanı təmsil edir. Menaşşe “unutdurmaq” mənasını verir və Surun fahişəsinin yetmiş il müddətinə unudulduğu vaxt məhz 1798-ci ildir. Menaşşe ən pis padşahlardan biri idi və nəzərə alınmalı olan peyğəmbərlik xarakterik xüsusiyyətlərinə malikdir.

Yəhudanın son yeddi padşahı 1798-ci ildən 22 oktyabr 1844-cü ilədək uzanan yeddi ildırımın tarixini təmsil edir. Mənaşşe yeddi padşahdan birincisi idi və yeddindən birinci padşah kimi o, yeddi padşahın sonuncusu olan Sidqiyanı təmsil edirdi. İsa həmişə sonu başlanğıcla eyniləşdirir. Yeddinin sonuncu padşahı olan Sidqiya Babil əsarətinin köləliyinə aparıldı. Son yeddi padşahın birincisi də Babil əsarətinə aparıldı və bununla da son padşahın Babil əsarətinə aparılmasını təmsil etdi.

Və Rəbb Menaşşeyə və onun xalqına danışdı, lakin onlar qulaq asmadılar. Buna görə də Rəbb onların üzərinə Aşşur padşahının ordusunun başçılarını göndirdi; onlar Menaşşeni tikanlar arasında tutdular, onu qandal ilə bağladılar və Babilə apardılar. O isə sıxıntı içində olarkən öz Allahı Rəbbə yalvardı və atalarının Allahı qarşısında özünü çox alçaltmışdı, Ona dua etdi; Rəbb də ondan razı salındı, onun yalvarışını eşitdi və onu yenidən Yerusəlimə, öz padşahlığına qaytardı. O zaman Menaşşe bildi ki, Rəbb Allahdır. 2 Salmələr 33:10–13.

Mənəssanın Rəbbin Allah olduğunu dərk etməsi təcrübəsi, onun padşahlığından uzaqlaşdırılması və sonra yenidən padşahlığına bərpa edilməsi vasitəsilə həyata keçdi. Navuxodonosor da, Mənəssa kimi, padşahlığından uzaqlaşdırılıb sonradan bərpa edildikdə Rəbbi tanıdı.

Və günlərin sonunda mən, Navuxodonosor, gözlərimi göyə qaldırdım və ağlım mənə qayıtdı; mən Haqq-Taalaya xeyir-dua verdim, əbədi yaşayanı həmd və izzətlə andım; Onun hökmranlığı əbədi bir hökmranlıqdır, Onun padşahlığı nəsildən-nəslədir. Yer üzünün bütün sakinləri heç sayılır; O, göylər qoşunu arasında da, yer üzünün sakinləri arasında da Öz iradəsinə görə iş görür; heç kəs Onun əlini saxlaya bilməz və ya Ona: “Nə edirsən?” — deyə bilməz. Elə həmin vaxt ağlım mənə qayıtdı; padşahlığımın izzəti mənimə şərəfim və parlaqlığım mənə qaytarıldı; müşavirlərim və əyanlarım məni axtarıb tapdılar; mən padşahlığımda möhkəmləndirildim və mənə daha artıq əzəmət əlavə olundu. İndi mən, Navuxodonosor, göylərin Padşahını həmd edir, ucaldır və izzətləndirirəm; Onun bütün işləri həqiqətdir, yolları isə ədalətdir; təkəbbür içində yeriylənləri isə O alçaltmağa qadirdir. Daniel 4:34–37.

Mənəssanın təcrübəsi Navuxodonosorun üzərində həyata keçdi. Mənəssə Yəhudanın son üç padşahının tarixində “axır zaman”ı və yetmiş illik əsarət peyğəmbərliyinin gəlişini təmsil edir. Navuxodonosor fərmanların üçlüsünün tarixində “axır zaman”ı təmsil edir; necə ki, 1798-ci il də yeddi gurultunun tarixində “axır zaman” idi. Elə indicə istinad edilən ayələrdə Navuxodonosorun idrakı “günlərin sonunda” ona geri qayıtdı. “Günlərin sonu” ifadəsinə Danielin on ikinci fəslində

də istinad edilir.

Lakin sən sonadək öz yolunla get; çünki sən rahatlıq tapacaqsan və günlərin sonunda öz qismətində dayanacaqsan. Daniel 12:13.

Danielın on ikinci fəslindəki “günlərin sonu” “axır zaman”dır, çünki Danielə “axıra qədər get” deyilmişdi. O vaxt Daniel “öz payında duracaqdı”. “Öz payında durmaq” onun təyin olunmuş məqsədini yerinə yetirmək deməkdir; Daniel bunu öz kitabı günlərin sonunda, yəni “axır zamanda” möhürdən açıldıqda etdi. O vaxt müdriklərin anlayacağı “biliyin artması” olacaqdı. Navuxodonosorun günlərinin sonunda onun “ağlı” özünə qayıtdı.

“Allah bir insana yerinə yetirmək üçün xüsusi bir iş verdikdə, o, Daniel kimi öz payında və mövqeyində dayanmalı, Allahın çağırışına cavab verməyə və Onun məqsədini yerinə yetirməyə hazır olmalıdır.” Manuscript Releases, cild 6, 108.

Mənəssə Yəhudanın son üç padşahının tarixində “axır zaman”ı təmsil edir, Navuxodonosor isə üç fərmanda “axır zaman”ı təmsil edir. Mənəssədən sonra onun oğlu Amon gəldi.

Amon “təlim” deməkdir və möhürü açılmış xəbərdə “müdrikləri” yetişdirəcək “biliyin artması”nın olduğu zaman dövrünü təmsil edir. Sonra Amonun ardınca, yeddi padşah içində kifayət qədər yaxşı, baxmayaraq ki mürəkkəb, peyğəmbərlik tarixinə malik olan yeganə padşah olan Yoşiya gəldi.

Yoşiya “Allahın təməli” deməkdir və “axır zaman”da möhürü açılmış həqiqətlərin bərqərar edilməsini təmsil edir. Amon tərəfindən təmsil olunan bilik artımı Cəbrailin və digər müqəddəs mələklərin rəhbərliyi ilə William Miller tərəfindən bir araya gətirildi. Millerin işi Yoşiya adı ilə təmsil olunur, çünki o, hərəkətin təməllərini qoydu. Yoşiya ilə bağlı müəyyən ediləsi daha çox məqam var, lakin biz onun oğlu Yehoahaza keçəcəyik.

Yehoahaz padşah olmağa başlayanda iyirmi üç yaşında idi; və Yerusəlimdə üç ay padşahlıq etdi. Anasının adı Libnalı Yeremyanın qızı Hamutal idi. O, atalarının etdiyi hər şeyə uyğun olaraq, Rəbbin gözündə pis olanı etdi. Firon Neko onu Hamat torpağındakı Riblada qandalladı ki, Yerusəlimdə padşahlıq etməsin; və ölkənin üzərinə yüz talant gümüş və bir talant qızıl xərac qoydu. Firon Neko Yoşiyanın oğlu Elyaqimi atası Yoşiyanın yerinə padşah etdi və onun adını Yehoyaqimə çevirdi; Yehoahazı isə götürdü. O da Misirə getdi və orada öldü. 2 Padşahlar 23:31–34.

Yehoxax “Yehova ələ keçirmişdir” deməkdir və o, Firon Neko tərəfindən ələ keçirildi. Yoşiyanın oğlu Yehoxax Firon Nekoh tərəfindən ələ keçirildi və onun yerinə “qaldıran Allah” mənasını verən qardaşı Elyaqim gətirildi. Sonra Firon Nekoh Elyaqimin adını “Allah qalxacaq” mənasını verən Yehoyaqimə dəyişdi. Adın dəyişdirilməsi əhd münasibətinin rəmzidir və birinci xəbərin qüvvətləndirilməsi zamanı Allah eyni anda əvvəlki əhd xalqının yanından keçərkən bir xalqla əhdə daxil olur.

11 avqust 1840-cı ildə üç yüz doxsan bir il və on beş gün ərzində buraxılmış dörd küləklə təmsil olunan Osmanlı İmperiyası cilovlandı, yaxud Yehoxaxın ifadə etdiyi kimi, “ələ keçirildi”. Eyni zamanda, Elyaqim padşah edildi və onun adı “Allah qalxacaq” mənasını verən Yehoyaqimə

dəyişdirildi. Yehoyaqimdən sonra onun oğlu Yehoyakin gəldi; Müqəddəs Yazılarda onun üç adı vardır.

Yehoyaxin adı “Rəbb quracaq və möhkəmləndirəcək” deməkdir. O, Yehoyaqimin oğlu idi və 1844-cü ilin yazında Allahın yeni, həqiqi, protestant buynuzu “qurub möhkəmləndirməsi” ilə ikinci mələyin gəlişini göstərir. İkinci mələyin xəbəri Gecəyarısı Fəryadının xəbəri ilə qüvvətləndirildi və Yekonya ilə Konya adları “Allah möhkəmləndirəcək” mənasını verir. Eyni mənaya malik olan bu üç ad, Gecəyarısı Fəryadının ikinci mələyin xəbərinə birləşməsinə təmsil edir. Yüz qırx dörd minin möhürlənməsi Uca Fəryad zamanı Müqəddəs Ruhun son tökülüşündə baş verir. Yüz qırx dörd minin möhürlənməsi Millerçi hərəkətin Gecəyarısı Fəryadında əvvəlcədən təcəssüm etdirilmişdi və Yekonya, yaxud Konya da adlandırılan Yehoyaxin, möhürlənmənin rəmzidir.

Mən var olduğum kimi, Rəbb deyir: Yəhuda padşahı Yehoyaqimin oğlu Konya sağ əlimdə möhür üzüyü olsaydı belə, yenə də səni oradan qoparıb atardım; və səni canına qəsd edənlərin əlinə, üzlərindən qorxduqlarının əlinə, Babil padşahı Navuxodonosorun əlinə və Kildanilərin əlinə verəcəyəm. Səni də, səni doğmuş ananı da doğrulmadığınız başqa bir ölkəyə atacağam; orada öləcəksiniz. Lakin qayıtmağı arzuladıqları ölkəyə qayıtmayacaqlar. Bu adam Konya məgər xor görülən, qırılmış bir bütmi? Məgər o, heç kəsin zövq almadığı bir qabdırmı? Nə üçün o da, nəslə də atılıb qovuldular və tanımadıqları bir ölkəyə atıldılar? Ey yer, yer, yer, Rəbbin sözünü eşit. Yeremya 22:24–29.

Yehoiaxin, Yekonya və Konya möhürləmə vaxtını təmsil edir; bu vaxt ikinci mələk Gecəyarısı Fəryadının xəbəri ilə birləşir. O, ağılsızların möhürləmə vaxtını təmsil edir. Şər padşah, möhürləmə vaxtında əbədi olaraq Rəbbin ağzından tüpürülüb atıldıqları üçün vəhşinin nişanını almağa məhkum olan ağılsız Laodikyalı bakirələri təmsil edir.

Allahın sağ əlindəki möhür Onun öz möhürüdür və yüz qırx dörd min nəfərin möhürlənməsi zamanı Rəbbin ağzından qusub çıxarılanlar, əlində “yeddi dəfə”nin şaqulu olan adam olan Zerubbabel ilə qarşılaşdırılır.

Yəhudanın valisi Zerubbabilə söylə: Mən göyləri və yeri sarsıdacağam; padşahlıqların taxtını devirəcəyəm, bütperəst xalqların padşahlıqlarının qüdrətini məhv edəcəyəm; döyüş arabalarını və onlarda gedənləri devirəcəyəm; atlar və onların minənləri yıxılacaq, hər biri öz qardaşının qılıncı ilə. O gündə, Ordular Rəbbi buyurur, ey qulum, Şealtiel oğlu Zerubbabil, səni götürəcəyəm, Rəbb buyurur, və səni möhür üzüyü kimi edəcəyəm; çünki səni Mən seçmişəm, Ordular Rəbbi buyurur. Haqqay 2:21–23.

“Yeddi dəfə” olan “büdrəmə daşı” Zerubbabelin əlindəki “çəkicli şaqul”dur və o, Allahın yüz qırx dörd mini möhürləmək üçün işlətdiyi “möhür üzüyü” kimi təqdim olunur. Möhür üzüyü, yaxud “nişan”, Yerusəlimdə edilən iyrəncliklərə görə “ah çəkib fəryad edənlərin” üzərinə qoyulur. Ah çəkmək və fəryad etmək möhürlənənlərin təcrübəsini müəyyən edir və ah çəkməklə fəryad etmək onların “yeddi dəfə”nin çarəsinə verdikləri daxili cavabın rəmzidir. Bu, onların öz günahlarını və atalarının günahlarını etiraf etməsidir. Bu, onların Allahla yerimədiklərini və 18 iyul 2020-ci il məyusluğundan bəri Allahın da onlarla yerimədiyini qəbul etmələridir. Bu, 1863-cü ildə,

Filadelfiyanın Laodikiyaya keçid etdiyi zaman kəsiyində uğursuzluqla keçilmiş sınaqdır. Bu, Koniya ilə təmsil olunanların əbədi olaraq ağılsız Laodikiya bakirələri kimi, Zerubbabel ilə təmsil olunanların isə əbədi olaraq müdrik Filadelfiya bakirələri kimi təsbit edildiyi zaman kəsiyini əvvəlcədən təcəssüm etdirirdi.

Yehoyakindən sonra yeddi padşahın sonuncusu olan Sidqiya gəldi. Mənəşşe 1798-ci ili və “axır zaman”ı təmsil etdiyi kimi, Sidqiya da görüntünün “danışacağı və yalan çıxmayacağı” 1844-cü il 22 oktyabrı təmsil etməlidir. Sidqiya adı iki ıvrit sözünün birləşməsindən ibarətdir. Sözlərdən biri “Yehova”dır və o, Daniel kitabının səkkizinci fəslinin on dördüncü ayəsində “təmizlənmək” kimi tərcümə olunan sözlə birləşdirilmişdir. Sidqiya Allahın məbədinin təmizlənməsi deməkdir; bu təmizlənmə 1844-cü il 22 oktyabrda başladı.

Yəhudanın son yeddi padşahı 1798-ci ildən 22 oktyabr 1844-cü ilədək olan mütərəqqi tarixi təmsil edir. Yehoyaqim 11 avqust 1840-cı ilin rəmzidir; bu isə öz növbəsində 11 sentyabr 2001-ci ili təmsil edir. O, birinci mələyin ismarıcının qüvvətləndirilməsinin rəmzidir və Daniel kitabının birinci fəslinin ilk ayəsində təqdim olunur. Beləliklə, Daniel kitabının birinci fəslinin şəraiti və konteksti, Vəhy kitabının onuncu fəslində təmsil olunduğu kimi, birinci mələyin ismarıcının qüvvətləndirilməsidir. Vəhy kitabının onuncu fəslində Məsih əlində balaca bir kitabla endi və Yəhyaya onu yeməsi əmr olundu. Buna görə də Daniel kitabındakı ilk sınaq yeməklə bağlıdır.

Bu mövzuları növbəti məqalədə davam etdirəcəyik.

O, mənə dedi: “Ey bəşər oğlu, qarnını yedir və sənə verdim bu tumarı bağırsaqlarınla doldur.” O zaman mən onu yedim; və o, ağzımda şirinlikə bal kimi idi. Hezekiel 3:3.